

• INTERVJU
• SKRB ZA OKOLJE

str. 1, 3

• VODOSKRBA
• SKRB ZA ZDRAVJE

str. 4, 5

• ŠOLSKI KOTIČEK
• AKTIVNOSTI NVO

str. 6

• FASCINANTNI ROJAK
• NAPOVEDNIK

str. 7, 8

INFORMATOR OBČINE CERKNO

OBČINA CERKNO

BEVKOVA ULICA 9, 5282 CERKNO

TEL: 05/373 46 40

OBCINA@CERKNO.SI, WWW.CERKNO.SI

INFORMATOR.CERKNO@GMAIL.COM

BREZPLAČNA PUBLIKACIJA

NAKLADA: 1.800 IZVODOV

7/2011

Ukropditi

NOVOLETNI INTERVJU Z ŽUPANOM

Živahnemu letu 2012 naproti

Pred dobrim letom se je Cerkljanska na lokalnih volitvah izrekla za spremembe, kar je bil očiten signal večinskega prepričanja, da se je prejšnja dolgoletna oblast nehote ujela v past številnih nedokončanih projektov in nejasne dolgoročne strategije. Vse bolj se je porajal vtis, da se davkoplačevalski denar vlaga predvsem v cestno infrastrukturo, medtem ko ostala področja capljajo na mestu. Pričakovanja občanov in občanov so bila zato ob zamenjavi lokalne oblasti zelo velika, glede na okoliščine pa verjetno marsikatera od njih tudi nerealna. Prav zato se po letu dni porajajo različna vprašanja in v redakciji smo zbrali nekatera najpogostejša, ki so bila največkrat izpostavljena in ki zadevajo širšo javnost, ter poprosili župana za odgovore.

Ena vaših prvih potez v funkciji župana je bila odločitev za enoletno strogo varčevalno politiko. Nekateri kritiki so vam očitali, da na občinski proračun preveč gledate skozi oči gospodarstvenika in da finančno stanje občine ni bilo tako kritično, da bi upravičilo tolikšno zategovanje pasu, v javnosti pa se je razširilo mnenje, da zaradi varčevanja v tem mandatu ne bo prostora za obljubljene razvojne projekte.

Ob prevzemu mandata sem javnost in občinske svetnike opozoril na težave, na katere lahko naletimo v letu 2011. Prva je bila ogroženost občinskega proračuna zaradi neplačanih računov iz prejšnjih obdobij, ki so 1. januarja letos znašali skoraj poldrugi milijon evrov.

Druga težava je dejstvo, da država v kriznih časih ne more biti zanesljiv partner. V letošnjem proračunu so bile na primer načrtovane sanacije po poplavih v letih 2007, 2009 in 2010 v višini 2,6 milijona evrov, realno pa bodo kljub velikemu trudu in nenehnim stikom s pristojnim ministrom prilivi države dosegli slab milijon evrov. Glede na razmere pa smo z rezultatom lahko zadovoljni – za sanacijo plazu in ceste v Jaznah smo pridobili 115.000 evrov, za izgradnjo mosta na Reki 250.000 evrov, za sanacijo PB Franja 67.000 evrov ter vodnega zbiralnika Sušje 247.000 evrov, s pomočjo sredstev, ki smo jih v višini 234.000 evrov pridobili na osnovi 23. člena Zakona o financiranju občin, pa je v teku obnova ceste na relaciji Vrh Križa–Jesenica.

Tretja težava je zmanjševanje sredstev zaradi manjših prilivov v proračun. Skoraj 5 % manj je bilo prilivov iz naslova dohodnine, za okrog 3 % manj se je nateklo poprečnine (glavarine), manj je bilo tudi denarja iz naslova koncesnine od iger na srečo – od pol milijona evrov v prejšnjih letih se je znesek skrčil na 350.000 evrov.

Vsa moja predvidevanja so se v tekočem letu tudi uresničila in zgolj zaradi trdih varčevalnih prijemov v prvih letošnjih mesecih smo se plačilnim pastem na široko izognili. Konec oktobra je bilo neplačanih računov še za dobrih 600.000 evrov, do konca leta pa se bo znesek še najmanj prepolovil. Zmanjšanje neplačanih obveznosti za več kot milijon evrov v enem letu ob vzporednem pokrivanju vseh sprotnih stroškov štejem kot velik uspeh, saj samo zdrave finance lahko omogočajo investicije in razvoj ter zadolževanje za tiste projekte, kjer bo potrebno zalaganje sredstev, dokler jih na osnovi dokazila o plačilu in zahtevka ne povrne država. Zaradi velikega števila neplačanih računov je bil proračun izpostavljen tudi izvršbam s strani upnikov. Dve firmi sta se dejansko odločili za tožbo; z eno smo se uspeli pogoditi, druga pa je romala na sodišče.

S tem, ko smo ozdravili finančni položaj, smo si omogočili odskočno osnovo za načrtovane projekte v letu 2012, saj vnaprej tako zategovanje pasu ne bo več potrebno.

Omenili ste zmanjšane prilive države za poplavno sanacijo. Kako potem kaže s sanacijo plazu pod zaselkom Laharn in kako s popotresnimi sredstvi, saj imajo sanacijski načrti ob

činskih objektov že zelo dolgo brado?

Res je, samo za sanacijo po poplavih leta 2010 so naše strokovne službe prijavile na pristojno ministrstvo 46 škodnih primerov, od katerih jih krepka večina čaka na realizacijo, med njimi je tudi lanski največji zemeljski zdrd pod zaselkom Laharn. Občina jih sama ne zmore, zato je vse odvisno od stanja državnih sredstev in med vsemi škodnimi primeri smo se letos morali odločiti za reševanje enega. Odločitev je bila težka, saj je za tistega, ki ga zadeva, vsak najbolj potreben

rih prve prihitijo na pomoč, zato je prav, da ima Občina do njih zelo pozitiven pristop.

Letno se za gasilstvo namenja skoraj 170.000 evrov. Cilj je, da vsako leto zagotovimo dodatno zaščitno opremo ter po eno novo gasilsko vozilo, da se postopoma obnovi vozni park. Letos se je vozilo nabavilo za PGD Poče, naslednje leto pridejo na vrsto Novaki. Država ima mačehovski odnos in želi čim več stroškov prenesti na lokalno raven, zato bi bilo priporočljivo, da bi tudi drugi lokalni dejavniki prispevali več za hitrejš

rešitve. Na koncu je prevladala odločitev za ureditev podora pod vodnim zbiralnikom Sušje, saj je ogrožal tako tovarniški kompleks in delovna mesta, kot oskrbo s pitno vodo in čistilno napravo, poleg tega pa še bencinsko črpalko.

Kar se popotresne sanacije tiče, pa moram sporočiti javnosti, da je s strani Uprave za zaščito in reševanje pri Ministrstvu za obrambo prišlo sporočilo, da po potresu leta 2004 Občine niso bile neuke stranke v postopku, torej bi morale že tedaj prijaviti ugotovljeno škodo. Kasnejše prijave na javne pozive tako nimajo veljave in zaradi tega ne moremo več računati na državna sredstva za obnove, načrtovane v prejšnjih mandatih, na primer starega gasilskega doma, klavnice, objekta na Kladju, hiše Pri Gabrijelu, različnih sakralnih objektov ipd.. Prizemljitev je težka.

Ob naravnih nesrečah se še posebej pokažeta pomen in učinkovitost delovanja sistema za zaščito, reševanje in pomoč?

Sistem za zaščito, ki v prvi vrsti predstavlja gasilsko organiziranost, je seveda pomemben del aktivnosti v občini. Zelo me veseli, da so vse gasilske enote po KS popolnane, kar je rezultat izjemno kakovostnega dela skozi desetletja. Prav gasilske enote so tiste, ki v izrednih prime-

posodabljanje zaščitne in ostale opreme. Pohvaliti pa moram darovanje prostovoljnih prispevkov v vaških okoljih – gasilsko vozilo za PGD Poče bo stalo 112.000 evrov, dve tretjini bo prispevala Občina, razliko Gasilska zveza in sponzorji, lep delež pa tudi krajanji sami.

Drug vaš predlog, ki ga je Občinski svet (OS) tudi sprejel, je bila zaustavitev načrtovane gradnje novega nizkoenergetskega vrtca.

Naj ponovim stališče nekdanjega občinskega svetnika Radovana Lapajnet, ki je dejal, da je nov vrtec potreben, ni pa nujen. Objekt vrtca je potrebno proučiti v širšem kontekstu celotnega šolsko-športnega kompleksa, zato in tudi v skladu s sklepom OS pripravljamo strokovne podlage za celovit projekt ureditve širšega območja. Pogovori potekajo tudi v zvezi z energetsko sanacijo osnovnošolskih objektov in možnostih pridobitve sredstev Eko sklada. Imamo tudi že ponudbo za zamenjavo oken v OŠ, vendar se bom držal načela, da moramo vse investicije, ki presega 50.000 evrov, oplemenititi še s sredstvi razpisov.

Vse pomanjkljivosti, ki so bile v zvezi z obstoječim vrtcem letos predstavljene tako meni kot javnosti, so odpravljene, še več, dodatno smo na

*Vsak človek je zase svet,
čuden, svetel in lep
kot zvezda na nebu ...
Vsak tiho zori, počasi in z
leti,
a kamor že greš, vse poti
je treba na novo začeti.*

(Tone Pavček)

Spoštovani občanke in občani
Občine Cerklje ob Gori in sosednjih
občin, podjetniki in
gospodarstveniki, poslovni
partnerji in vsi, ki pri nas iščete
nove življenjske priložnosti!
V prazničnih dneh se še posebej
zavemo pomena pristnih
medosebnih vezi, ki nas polnijo
z zaupanjem in podporo, zato
vam iskreno želimo, da bi vas
prihajajoče leto vodilo po poteh
medčloveške topline, optimizma
in osebnih uspehov. Naj vas
božični in novoletni prazniki
mirno in z vedrino popeljejo v
nove izzive leta 2012.

Srečno!

Župan Občine Cerklje ob Gori
Miran Čiglič s sodelavci

vsa južna okna namestili nove rolete. V prostori muzeja smo zamenjali dotrajan kotel na kurilno olje in tako z investicijo v višini 20.000 evrov zagotovili varno ogrevanje vrtcu, muzeju in glasbeni šoli. Ob tem so se odpravile še nekatere druge napake, ki so se pokazale ob montaži in zagonu.

Naj na koncu ponovim besede nekdanjega ravnatelja vrtca Gabrijela Miklavčiča, da je bil montažni vrtec grajen za dobo 50 let, seveda pa bi bilo za to potrebno primerno vzdrževanje. Drži kot pribito. Po večkratnih ogledih prostorov vrtca moram reči, da so lepo urejeni, res pa je, da bi bile težave lahko precej manjše, če bi bili objekti v preteklosti bolje in sproti vzdrževani.

Za vse ostalo, na primer posodobitev zunanje igrišča in programsko usmeritev šole, pa pričakujem, da bo vodstvo izdelalo domačo nalogo. Kljub začetni zadregi na strani šole se zadeve počasi utirjajo. Kaj več na to temo pa prepuščam ravnatelju, ki za podajanje informacij že pozitivno izkorišča prostor v občinskem glasilu, kar je vzpodbudno.

Se pa obetajo premiki v zvezi z dolga leta opustelo stavbo bivšega dijaškega doma?

Res je in z veseljem povem, da smo letos pridobili gradbeno dovoljenje za Večnamenski center Cerkno, ki bo zaživel v bivšem dijaškem domu. Gre za obnovo v vrednosti okrog 1,3 milijona evrov. V prvih mesecih leta 2012 se nameravamo prijaviti na 6. Javni poziv SVLR, prek katerega naj bi pridobili okrog 700.000 evrov, jeseni pa bi se pričela obnova. Žal se zavedamo možnosti, da se bo načrtovana vrednost investicije zvišala zaradi dodatnih del, ki bodo potrebna zaradi napačnih odločitev v preteklosti ob izvedbi statične sanacije objekta mimo gradbenega dovoljenja iz leta 2003.

Sicer bo v stavbi 60 % površin namenjenih Centru šolskih in obšolskih dejavnosti (ČŠOD), 40 % pa prostorom za podjetništvo in različne društvene dejavnosti. Oživitve stavbe bo pomenila nov zagonski cikel, saj ČŠOD ne bo le uporabnik turistične ponudbe kraja. Z njim se bodo lahko povezali programi Osnovne šole, društev in drugih akterjev, odprla se bo možnost novih delovnih mest, povečala se bosta število nočitev in promocija Cerkljanske itd.

V tem kompleksu smo uspeli tudi s spremembo gradbenega dovoljenja za ureditev parkirišča ob dijaškem domu, s katero se bo omogočila varna pot učencev do novega vhoda v šolo, ki bo s tem pridobil uporabno funkcijo.

Poleg tega smo pridobili tudi gradbeno dovoljenje za daljinsko ogrevanje na biomaso (DOLB), kjer gre za zamenjavo kotlov v kurilnici OŠ Cerkno ter dobavo sekancev kot energenta. Polovico vrednosti investicije, ki znaša 430.000 evrov, naj bi sofinanciral švicarski sklad, povrnila pa naj bi se v petih letih. Upamo, da bo nova kotlovnica vzpodbudila k razmisleku tudi druge porabnike, saj poleg ekonomskega vidika gre za pomembno ekološko komponento.

Poleg omenjenih gradbenih dovoljenj pa bomo imeli za prijavo na razpis Ministrstva za kmetijstvo za razvoj podeželja v letu 2012 pripravljeno tudi potrebno dokumentacijo za javno otroško igrišče v Cerknem ter ureditev vaškega središča v Jaznah.

Gre za korenite premike, na katere smo na Občini Cerkno lahko ponosni, zato se na tem mestu iskreno zahvaljujem vsem zaposlenim in projektantom, posebna zahvala za strokovno pomoč pri pripravi projektov pa gre Blažu Jerebu in Maši Mavrič.

Ob začetku mandata ste napovedali nekaj bistvenih sprememb v odnosu med Občino in krajevnimi skupnostmi (KS). Kako so se prijele v praksi?

Kar se tiče delovanja KS smo res uvedli nov pristop in dodatno financiranje. Delovanju KS smo namenili 200.000 evrov, ki smo jih mednje porazdelili na osnovi edinega priročnega kriterija – števila prebivalcev. Mnenja sem, da volitve predsednikov in članov svetov KS niso bile izvedene zaradi lepšega, temveč zato, da KS uveljavijo določene pravice, izpeljejo zahtevane naloge in seveda pri tem prevzamejo polno odgovornost do sredin, v katerih delujejo. Prebivalci posameznih KS sami najbolje vedo, kaj je najnujnejše, kje in kdo pomoč najbolj potrebuje in nekatere KS so bile že prej zelo aktivne, nekatere pa potrebujejo nekoliko več vzpodbude. Odločil sem se, da se v pristojnosti KS ne mešam, zato sem marsikatero vprašanje, naslovljeno name kot na župana, preusmeril na vodstva KS. Tako smo zaključili s prakso odločanja samo z enega mesta. Seveda to lahko skriva tudi določene ne-

Priprava novega gasilskega vozila za PGD Poče

varnosti, na primer nezadostno poznavanje zakonodaje, vendarle pa so aktivnosti v glavnem potekale usklajeno in Občina seveda še vedno ostaja v funkciji podpornega servisa ob večjih projektih. Pokazalo se je tudi, da bo v prihodnje potrebno več pozornosti in načrtovanja nameniti razvojnim investicijam pri posegih v prostor, ohranjanju dediščine in podobnem. Sicer pa sem z odločitvijo zelo zadovoljen in s to prakso bomo nadaljevali.

Niso pa to edina sredstva, namenjena KS. Dodatna sredstva so dobile tudi skozi druge programe – odkupi zemljišč, vodooskrba, vzdrževanje cest, zimska služba, sredstva za cestno infrastrukturo, pridobljena na osnovi že prej omenjenega 23. člena ... Letos pa smo tudi prvič v zgodovini Občine vsem predsednikom KS nakazali okrog 380 evrov za pokritje telefona, bencina in drugih materialnih stroškov, nastalih pri vodenju KS. Za sodelovanje v letu 2011 se vsem najlepše zahvaljujem.

Nekaj na videz drobnih, a za prebivalce pomembnih investicij, ki smo jih izvedli v sodelovanju s posameznimi KS, so na primer tudi posamične asfaltacije in sanacije v vaseh oziroma na relacijah Gorje–Zakriž, stara cesta v Zakriž, Poče, Vrh Križa–Jesenica, Jesenica–Bukovo, Bukovo–Reka, Police, Šebrelje, Jagršče, Planina, Jazne, Pot v Čelo, v Cerknem pri šoli in vrtcu ter v

Stavba dijaškega doma bo zaživila z novimi vsebinami

nadzor absolutno potreben. Možnosti za pripravo čiste pitne vode je več, vendar pa je za Cerkljansko zaradi razpršenosti naselij in hiš edini ekonomsko in strokovno podprt ukrep kloriranja. Po besedah strokovnjakov svet mikroorganizmov živi v sožitju s človekom, dokler ni moten. Lahko pa pride do mutacij, katerih posledice so grozljive – od zastrupitev, odpovedi vitalnih organov, do najhujšega. Ukrepom se torej ne moremo izogniti, zato apeliram in prosim prebivalce, da sodelujejo s strokovnimi občinskimi službami in jim zaupajo, kajti meritve se stalno izvajajo in so javnosti v popolnosti dostopne.

Kaj pa področje kmetijstva in razvoja podeželja? Vse bolj prihajajo v ospredje nujnost povečanja samooskrbe in priložnosti, povezane z ekološko pridelavo hrane. Ali Občina razvija svojo strategijo na tem področju?

Prebivalci upravičeno pričakujejo ekološko usmerjenost Občine, saj s sabo prinaša številne pozitivne vplive, od okoljskih, kakovostne samooskrbe, novih priložnosti za kmečka gospodinjstva in ne nazadnje do turizma. Tu nas čaka še kar nekaj dela, sicer pa Občina Cerkno skupaj z drugimi občinami severnoprimorske regije ter ob sodelovanju z agencijo ICRA že zdaj namenja pomemben delež proračuna za omenjeno dejavnost. Predvsem gre za skupne programe na po-

“ NEKAJ ZANIMIVIH POSTAVK IZ PREDLOGA PRORAČUNA 2012

• vsi stroški župana	57.000
• občinska uprava	364.000
• sistem zaščite, reševanja in pomoči	185.000
• kmetijstvo, gozdarstvo	200.000
• cestna in prometna infrastruktura	1.151.000
• promocija in razvoj turizma	118.000
• varovanje okolja	337.000
• prostorsko planiranje, stanovanjska in komunalna dejavnost	617.000
• zdravstveno varstvo	90.000
• kultura, šport, nevladne organizacije	639.000
• vrtec	774.000
• primarno in sekund. izobraževanje	469.000
• prevozi otrok	305.000
• socialno varstvo	289.000
• intervencijski programi: poplavne sanacije, ob pogoju državne pomoči	2.367.000

Strani ... Pomagali smo tudi pri urejanju makadamskih cest in zagotavljanju tamponskega materiala, v Cerknem pa se je obnovil osrednji partizanski spomenik.

V nekaterih krajevnih skupnostih prihaja do težav zaradi oporečnosti pitne vode. Analize kažejo, da je najpogostejši vzrok fekalna onesnaženost, torej se očitno kršijo pravila obnašanja na vodooskrbnih zemljiščih. Kako konkretno lahko Občina ukrepa v zvezi s tem, saj je prebivalec dolžna zagotavljati čisto pitno vodo, kloriranje pa naj bi bil le skrajni ukrep, saj je jasno, da prinaša s sabo tudi negativne posledice?

V prvi vrsti se čista voda lahko zagotavlja, če zanjo poskrbijo prebivalci sami, zato bi ponovno pozval vse, naj se na vodozbirnih območjih ne izvajajo aktivnosti, ki imajo za posledico onesnaženje pitne vode. Kot je v naši državi pogosto, tudi tu na ravni ministrstev prihaja do absurdnih nasprotij – po eni strani Ministrstvo za kmetijstvo za preprečevanje zaraščanja podeljuje subvencije tudi za pašo na vodovarstvenih območjih, po drugi strani pa Ministrstvo za okolje na teh parcelah določa prepovedi. Torej je poglaviti varovalni mehanizem lahko samo zavest prebivalcev, da se zavedajo posledic svojega delovanja.

Ker je za Cerkljansko značilen kraški teren, ki vodo prepušča, ne pa filtrira, do samočiščenja ne pride, zato je potrebno ustrezno ukrepati. Občina čisto pitno vodo zagotavlja prek režijskega obrata. Povsod, kjer je na vodovod vezano več kot 50 prebivalcev ali javna ustanova, je

KAKO BI LAHKO OBČINA POVEČALA SVOJE PRIHODKE ZA IZGRADNJO INFRASTRUKTURE

Na prenekaterih področjih smo zaostali za našimi sosedi in tu nas v naslednjih letih čakajo naloge, ki bodo povezane tudi z realizacijo prihajajoče zakonodaje. Ta področja so:

- Vodarina je v primerjavi s sosednjimi občinami daleč najnižja. Oblikovati režim oskrbe, pravila igre in cenik.
- Odmera za prispevek za stavbna zemljišča se izvaja samo v kraju Cerkno.
- Ne plačuje se prispevka za odpadne vode.
- Ne obračunavamo komunalnega prispevka.
- Slabo prodajamo ali izkoriščamo občinsko premoženje (gozdovi, kmetijska zemljišča, objekti).
- S sprejemanjem ustreznih odlokov zamujamo (koncesije, plakiranje ipd.).

dročju razvoja podeželja in LAS za razvoj ter za prilagajanje podeželskih območij. S pomočjo Leader sredstev, ki jih za razvoj podeželja namenja Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja prek Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, se bo na primer v naslednjih dveh letih izvajal projekt Podeželje ima več, katerega cilj je informirati in promovirati tako ponudnike kot potrošnike o lokalnih produktih, izvesti promocijo s poudarkom na ekološkem kmetijstvu ter infrastrukturno podpreti trženje lokalnih produktov. Iz sredstev projekta bo Občina Cerkno kupila tudi pet hišic, v katerih bo potekala prodaja lokalnih pridelkov in izdelkov v Cerknem. Občina Cerkno sicer namenja sredstva tudi za pokrito tržnico v Idriji, vendar sem mnenja, da bi bila potrebna reorganizacije, saj ni smotno, da je odprta samo dva dni v tednu.

Pohvalil pa bi tudi lastno iniciativo prebivalcev, ki z različnimi dopolnilnimi dejavnostmi na kmetijah ustvarjajo nove produkte in hkrati ohranjajo pomemben del kulturne dediščine, kar je razvidno tudi iz novega kataloga daril Grape in iz predstavitvene zgibanke cerkljanskih ponudnikov.

Dolgoletno pereče vprašanje je tudi stanovanjska problematika.

Občina je dolžna oblikovati proračunski stanovanjski sklad na letni ravni okoli 120.000 evrov. Gre za strogo namenska sredstva za gradnjo, adaptacije ali nakupe stanovanj. Iz prejšnjih let do danes naj bi sklad razpolagal s 415.000 evri, ki pa so bila v preteklosti žal vodenja le knjigovodsko, realno pa se niso zagotavlja-

Obnova ceste na relaciji Vrh Križa–Jesenica

la. Zato štejemo kot velik uspeh, da smo letos uspeli zagotoviti 100.000 evrov v dejanskem denarju, ki je vezan na banki. Do konca tega mandata bi tako lahko dodatno privarčevali še 200.000 evrov, kar bi bila dobra osnova za odkup štirih stanovanj. Ker se je izmenjava zemljišč med občino in lokalnim gradbenim podjetjem letos uspešno izpeljala, so se na široko odprla vrata stanovanjski gradnji na lokaciji bivše policijske postaje.

Glede na to, da izhajate iz gospodarstva, so bila v vas uprta tudi velika pričakovanja, da boste uspeli ogreti odnose med največjim cerkljanskim gospodarskim akterjem in občinskim vodstvom. Dejstvo je, da je za uspešen razvoj celotnega okolja še kako pomembna aktivna vloga gospodarskih subjektov in medsebojna interakcija. Kakšna je vaša ocena trenutnih odnosov?

V Cerknem imamo že skoraj 70 let uspešno gospodarsko podjetje ETA Cerkno, ki mu seveda želim uspešno poslovanje in ohranjanje vodilnega položaja v svetu pri proizvodnji grelnih plošč in evropskega proizvajalca termostатов. V teh desetletjih smo doživljali vse mogoče situacije, ki se jih je vedno uspešno premostilo. Upam, da ponovno najavljajoča kriza ne bo odnesla pričakovanih in načrtovanih rezultatov.

Žal pa ugotavljam, da je v zadnjih letih odmik tovarne od vsakdanjega življenja v občini preveč temeljit. V smislu globalizacije in lastništva to dejstvo morda še lahko razumemo, težje pa je razumeti neprisotnost družbe pooblaščenke in Certe, v kateri smo mnogi Cerkljani tudi delničarji. So zadeve, ki se jih izplača izpeljati s skupnimi močmi. Tako živim v pozitivnem pričakovanju, da se bomo v bodoče uspeli uskladiti pri programih, ki imajo lahko skupni imenovalec, na primer dom za starejše občane, gasilstvo in civilna zaščita, trgovina in turizem, družbena infrastruktura, otroško varstvo in šolstvo, ekologija, pitna voda, energetika, odpadki, svetlobno onesnaževanje, prostorsko načrtovanje, kadri, če naštejemo le nekatere. Pri oceni minulega leta lahko rečem, da vsi skupaj nismo bili kaj posebno uspešni pri skupnih prizadevanjih za širše dobro, res pa je tudi, da vrat nismo zaloputnili.

Naš predlog proračuna za leto 2012 in načrt razvojnih programov do leta 2015 kažeta na to, da bomo zagotavljali osnovne pogoje za razvoj gospodarstva, če bo sreča na naši strani pa tudi temeljit preskok na področju turizma. Če bo tako, se bo tudi drugi strani lažje odločati za skupno dobro pri usklajenih programih.

Ko je odmik v osebnem in kadrovskem smislu tako močan, kot ga doživljamo v našem lokalnem okolju, ali pa so odmaknjene informacije, je pot v neznano začrtana. Ljudje odhajajo, motivacija pada, identifikacija s tovarno pada, kakovost pada. Alarmne lučke se prižigajo in kaj lahko se pozitivna naravnost transformira v negativno. Ta trend je tu, zapisan je v slehernem ekonomskem učbeniku in kaže se v vedno večjem odmiku ljudi od stvari, ki smo jih gradili z osebnim odpovedovanjem pri zaslužku. Nadomestni sili, ki prihaja, bo jutri vseeno kakšen bo rezultat, kajti tako kot so prišli bodo tudi odšli. Mi pa ostajamo. To sem moral povedati kot zaskrbljen župan in kot delničar.

Kakorkoli se že s sedanjim stanjem ne strinjam, pa krepko tiskam pesti za našo tovarno, kajti vedno sem pravil: »Če si ti uspešen, sem tudi jaz«. Upam, da se razumemo.

Pred leti smo v lokalnem gospodarstvu sprejemali kodeks obnašanja. V OZN so sprejeli enotno obliko tega kodeksa (Code of Conduct), ki velja za vse multinacionalke, kar ETA oziroma EGO group vsekakor je. Takrat sem predloge posredoval dalje, vendar daleč niso prišli. Velja jih potegniti iz predalov ali poiskati na medmrežju in delati v skladu z njimi.

Da pa vse ne bi ostalo le pri besedah, predlagam vodstvu našega podjetja, da za skupno dobro in razvoj gasilstva, civilne zaščite in zdravstva v naslednjem letu organiziramo skupno

PRISPEVAJMO EVRO ZA NAJMLAJŠE

Pred dobrim letom je Občina Cerkno oblikovala **poseben sklad za otroke**, na katerem se je do danes nabralo okrog 9.000 evrov donatorskih sredstev. Lep del so z odpovedjo sejin prispevali občinski svetniki in člani nadzornega odbora ter župan, preostali del pa poslovni partnerji. Iz teh sredstev so se financirali novoletna obdarovanja otrok, otroški programi in prireditve ter delno pomoč otrokom prek Rdečega križa. **Vsem se za donirana sredstva zahvaljujemo in se obenem priporočamo za donacijo v letu 2012 na transakcijski račun Občine Cerkno št. 01214-0100014833, sklic 00 2012, s pripisom: za otroke. Hvala v naprej!**

dobrodelno akcijo, v kateri predlagam, da na osebni in službeni ravni Občina in župan prispevata 1 enoto, tovarna Eta, njeno vodstvo in Certa pa 2 enoti. Zagotavljam, da bo dobiček obratno sorazmeren, da o vsesplošnem zadovoljstvu ne govorim, kot primer dobre prakse pa bi tak projekt lahko s ponosom predstavili tudi širši javnosti.

Veliko prahu je dvignil vaš predlog za ukinitev Lokalne turistične organizacije (LTO) Laufar, ki ga OS ni potrdil.

K tej odločitvi me je vodil praktičen cilj racionalizacije delovnega mesta. Delovanju LTO Občina namenja precejšnja sredstva, rezultati pa niso otipljivo merljivi. V kraju že imamo 24 ur na dan in sedem dni v tednu dostopno turistično točko, ki bi ob pravilno definiranem dogovoru lahko opravljala funkcijo turističnega informatorja. Delovno mesto direktorja LTO pa bi se preneslo pod okrilje občinske uprave, kjer bi v novo urejeni pisarni na sedežu Občine pokrival področje turizma in promocije, sodeloval pri pripravi turistične strategije, lahko bi bil skrbnik spletne strani, pomembna naloga pa bi bila tudi vzpostavitev nadzora nad občinskim premoženjem. Občina namreč razpolaga s številnimi parcelami, ki ležijo kot neizkoriščen kapital. Še vedno sem mnenja, da bi bila predlagana ureditev smotrnejša in da bi imela tudi večje učinke.

Dolgoletne želje prebivalcev so povezane z domom za starejše občane. Je gradnja v Cerknem realno pričakovati?

Prve mesece županovanja sem se posvetil intenzivnemu iskanju zemljišča za gradnjo Doma za starejše občane. Potencialnih lokacij sem našel 5 ali 6, med katerimi določene parcele niso bile več naprodaj, druge niso ustrezale po velikosti ali pa so bile cenovno neustrezne.

Gradbena parcela je osnova, da se sploh lahko začne razmišljati o gradnji in iskanju potencialnega investitorja. Tako je ponovno ostala le lokacija med bloki na Platiševi in Orodjarno, od katere je približno polovica v lasti Občine, druga polovica pa je v lasti Hotela Cerkno, ki zanjo zahteva 50 EUR/m², kar je glede na domače razmere in na sinergijske učinke, ki so bili načrtovani, odločno preveč.

Drugi problem je koncesija, ki nas je pred leti čakala že na domačem pragu, sedaj pa se je močno oddaljila v prihodnost. Ko spremljamo gradnjo Doma v Idriji, opažamo tudi nemalo težav s strani partnerja, ki mu pravimo država ali pristojno ministrstvo. Zato na tem mestu ni prostora za lažne obljube. Doma za starejše občane v Cerknem do konca tega mandata žal ne bo. Tu je še tretja težava in sicer preoblikovanje sedanjega Doma upokojencev v Idriji v gospodarsko družbo z znanim lastnikom, katerega odločitve bodo v prihodnje temeljile le na ekonomski osnovi.

Glede internetnih povezav je situacija nekoliko bolj optimistična?

Kot je bila javnost že obveščena, smo bile severnoprimorske občine na javnem razpisu za pokrivanje belih internetnih lis neuspešne. Na Občini smo v sodelovanju s KS Cerkno zato pridobili komercialne ponudnike, ki so že izdelali okrog 50 priklopov. Zaradi velikih potreb in pritiskov javnosti se bo akcija v letu 2012 nadaljevala, je pa potrebno povedati, da se ponekod zaradi vpliva na

zdravje ljudi brezžičnih povezav že izogibajo in je tak način reševanja individualna odločitev vsakega uporabnika. Na področju TV signala pa še nekaj časa ne bo premikov, saj žal javni razpis (APEK) za potrditev TV frekvenc in koncesije v minulem letu kljub naporom ni bil razpisan.

Na Cerkljanskem ne moremo spregledati izjemno aktivnega nevladnega sektorja. So bile tudi v odnosu do društev in zavodov uvedene kakšne novosti?

Proračunska sredstva, ki jih Občinaodeljuje prek javnih razpisov, so se letos za športne dejavnosti povečala za okrog 20 %, za kulturne dejavnosti pa za 16 %. Slabih 26.000 evrov se je razdelilo med 18 organizacij ljubiteljske kulturne dejavnosti, okrog 45.000 evrov med 18 športnih organizacij, 12 humanitarnih in invalidskih organizacij je prejelo 3.000 evrov, letos prvič pa smo razpisali tudi razpis za tradicionalne kulturne prireditve z mednarodno udeležbo, na katerem so za skupno dobrih 28.000 evrov uspešno kandidirale 4 organizacije.

Vse potencialne prejemnike proračunskih sredstev v letu 2012 bi opozoril, da v primeru izpada lastnih ali sponzorskih sredstev ne morejo računati, da bo razlika enostavno pokrila Občina. Delovati moramo znotraj zakonitih okvirov in kar nekaj glavobolov bo Občini in uporabnikom sredstev povzročila zahteva inšpekcije, da bo v bodoče mogoče priti do sredstev le na osnovi sklenjene pogodbe, izdanega zahtevka ter priloženih računov. Avtomatično nakazovanje odobrenih sredstev ne bo več mogoče.

Moram pa izkoristiti to priložnost in pohvaliti vse navdušence, ki vodijo in organizirajo najrazličnejše dejavnosti in programe v tako številnih organizacijah.

Cerkljanski nevladni sektor skrbi tudi za mednarodna sodelovanja in izmenjave, kako pa se je na to nujnost sedanjega časa odzvala Občina?

Občina Cerkno se je letos prvič v svoji zgodovini uvrstila na seznam tistih občin, ki so to nalogo že opravile. Na občinski praznik, 1. oktobra, smo se pobratili z italijansko občino Cassacco, podpis listin o pobratenju smo konec novembra ponovili še v Furlaniji. S tem je bil storjen prvi korak k vsestranski izmenjavi znanj, dobrih praks, prostovoljskih aktivnosti in nenazadnje prijateljstev med prebivalci obeh občin. Seveda pa si na račun sodelovanja ometamo tudi priliv evropskih sredstev. Ob prvi oddaji vloge na razpis Evropa za državljane smo prejeli priporočilo, da do naslednjega roka razširimo predlagani program izmenjave in vanj vključimo dodatnega partnerja. Verjetno se bomo odločili za Novigrad ali Krapino.

Na slovesnosti ob pobratenju se ni dalo spregledati županske verige, ki je bila za ta prostor precejšnja novost. Zakaj ste se pravzaprav odločili za njeno izdelavo?

Odnos do občinske simbolike na nek način kaže odnos do same inštitucije, ki bi morala v sebi nositi tako spoštovanje kot odgovornost. Ko sem prevzel vodenje Občine, je ta že imela izdelan grb, zastavo ter celostno podobo uporabe občinskih simbolov, med katerimi je bila predvidena tudi županska verig, vendar pa je bilo delo v zvezi z občinsko simboliko opravljeno na pol. Po mojem prihodu smo zato na občinsko stavbo obesili občinsko

zastavo in pritrdili tablo z občinskim grbom, na vseh štirih temeljnih vstopih v našo občino so postavljene table z oznako občine Cerkno, nabavljena je tudi županska veriga.

Nekdanjo sejno dvorano smo preuredili v pisarno za štiri uslužbenke, prejšnjo ropotarnico pa smo predelali v lepo in prostorno sejno dvorano z arhivom, kjer sem imel srečo in veselje izpeljati tudi svoj prvi poročni obred.

Kar nekaj simbolike pomeni tudi nova podoba novoletne okrasitve našega kraja. Posebej me veseli, da je v celoti plod domače ustvarjalnosti in znanja, zato se načrtovalcema, zagnani "padgurski" ekipi elektricarjev, upravljalcu dvigala, komunalnim delavcem, vodji SC Cerkno in v projektu sodelujočim domačinom zahvaljujem, da je Cerkno spet zasijalo v pravljnični luči. Želimo si, da bi okrasitev prispevala k dobremu počutju tako prebivalcev kot obiskovalcev. V programu imamo še dve leti nadgradnje, nato bo praznična podoba kraja več ali manj zaključena.

Ena zadnjih novosti, mimo katerih ne moremo, je opažen parkomat na Glavnem trgu. Kakšen smisel ima ob dejstvu, da je namenjen tako majhnemu številu parkirnih mest?

Glavni namen parkomata je, da bi na našem glavnem trgu zavladal red in da bi preprečili večdnevno parkiranje. Konec decembra sprejemamo tudi odlok o parkiranju. Če bo na trgu manj vozil, bo manj hrupa, manj izpušnih plinov. Upam, da se bo povečala uporaba koles in peš hoja. Kdor bo pač hotel parkirati, bo parkirnino plačal, predvidoma 50 centov na uro, parkiranje med deseto uro zvečer in peto uro zjutraj pa bo prosto. Režim se bo prilagodil praksi, ki bo za občane najprimernejša. Upam, da bodo prebivalci pristopili k temu ukrepu s pozitivnim razmišljanjem.

Še nekoliko hudomušno vprašanje. Kako to, da vas je marsikateri organizator kljub vabilu pogrešal na različnih prireditvah?

Predvsem na začetku mandata sem res prejel številna vabila na različne dogodke, za katera se vsem toplo zahvaljujem. Ob prevzemu funkcije pa so bile tudi vse ostale obremenitve največje. Velja pravilo, da naj bi imela vsaka nova oblast 100 dni časa za uvajanje, še tista z maratonsko kilometrino (smeh). Tu pa ni šlo le za uvajanje, šlo je tudi za kadrovske osip znotraj občinske uprave in številne spremembe, ki se jim je bilo treba prilagoditi, dan pa ima vendarle le 24 ur.

Sem pa tudi bolj človek konkretnih dejanj kot protokola, zato sem uvedel sredina srečanja z občankami in občani, kjer se s posamezniki lahko pogovorimo o konkretnih problemih, s katerimi se soočajo in nemalokrat sem se v zvezi z odprtimi zadevami po pogovoru odpravil tudi k posameznikom na dom. Odziv je bil precejšen, za kar se vsem zahvaljujem.

Ob tem pa so se izkristalizirale tudi ugotovitve, da sem kot župan dolžan in željan sprejemati občane, a sem hkrati odgovoren samo za zadeve, ki so v moji pristojnosti. Večina zadev je namreč v pristojnosti občinske uprave in njenega direktorja, zato se je številne naloge preusmerjalo, načeloma pa tudi ne posegam na področja, ki so v pristojnosti posameznih KS in se držim načela, da ne dam obljub brez realnih možnosti za realizacijo.

Taki obliki komunikacije bodo tudi v letu 2012 na stežaj odprta vrata, za pomoč občanom pa so sicer na voljo tudi pristojni odbori in njihovi predsedniki, občinski svetniki, predsedniki KS in občinske strokovne službe.

Bi na koncu želeli še kaj sporočiti občanom in občanom?

Bodimo dobri ljudje. Oh, kako je to včasih težko. Za to je treba garati, narediti dobro delo in podati toplo roko. Jaz jo ponujam.

Srečno, Cerkljanska! ■

■ SKRB ZA OKOLJE

Sodelovanje

Vskrbi za okolje sta Občina Cerkno in Komunala d.o.o. Idrija v letu 2011 sodelovali pri sanaciji čistilne naprave v Cerknem in pri ureditvi odvajanja komunalnih odpadnih vod podružnične OŠ v Šebreljah.

Investicija, ki je vključevala obnovo obstoječega razbremenilnika z vgradnjo peskolova ter montažo novega maščobolovilnika z usedalnikom mulja, je bila nujno potrebna za ustrezno delovanje čistilne naprave in kvaliteto izpusta, ki mora zadoščati vedno bolj zahtevni okoljski zakonodaji.

Komunalne odpadne vode podružnične šole v Šebreljah so se do leta 2011 odvajale preko pretočne greznice in ponikanja v okolje. Zaradi dotrajanosti obstoječe greznice in težav pri odvajanju odpadne vode, je bila sanacija nujno potrebna. Mala komunalna čistilna naprava je bila izbrana glede na količino in vrsto odpadnih vod. Hitremu dokončanju del so botrovali zavzeti krajan.

V prihodnjem letu se bo sodelovanje Občine Cerkno in Komunale Idrija na čistilni napravi Cerkno nadaljevalo s sanacijo bazena aktivnega blata.

V letu 2011 je Občina Cerkno nadaljevala tudi s prepotrebniimi sanacijami objektov vodooskrbnih sistemov v njenem upravljanju. Izvajalec Komunala d.o.o. Idrija je izvedel celovito sanacijo območja zajetja na Bukovem ter sanacijo dveh vodnih zajetij vodovoda Planina. Za sanacijo zajetij v Planini je del sredstev prispevala tudi Krajevna skupnost Cerkno.

V letu 2012 se s sodelovanjem občine in komunale planira obnova vodnih zajetij v Orehku in Zgornjih Ravnah, sanacija vodohrana v Trebenčah ter sanacija vodohrana Maln in del pripadajočega primarnega voda v Cerknem. Za sanacijo predela Maln bo del sredstev prispevala tudi Krajevna skupnost Cerkno.

Občina Cerkno in Komunala d.o.o. Idrija

Vgradnja maščobolovilnika na čistilni napravi Cerkno

Objekt vodooskrbnega sistema Planina med gradnjo v novembru 2011

Vgradnja male komunalne čistilne naprave v Šebreljah

Notranjost obnovljenega objekta vodooskrbnega sistema Bukovo

Ob vsakokratnem izidu informatorja Ukopditi so k predstavitvi svojega dela povabljeni tudi občinski svetniki. Tokrat se jih je še posebej poprosilo za oceno letošnjega dela Občinskega sveta ter opis prioritet, za katere se bodo posamezne svetniške skupine zavzemale v naslednjem obdobju. Morda je dejstvu, da odgovorov niso posredovali, botrovalo zgolj pomanjkanje časa. Cilj informatorja, edinega tiskanega medija, ki doseže vsako gospodinjstvo v naši občini, je celovito informiranje prebivalcev Cerkljanske, zato upajmo, da ga bodo v naslednjem letu v večji meri bogatili tudi tisti, ki smo jim občanke in občani zaupali vzvode soodločanja o življenju v naši skupnosti. ■

VODOOSKRBA

Obvestila občanom

Obvestilo uporabnikom pitne vode iz vodovodov v upravljanju Občine Cerkno

Občina Cerkno obvešča, da ukrep obveznega prekuhavanja kot zaenkrat edini možni način dezinfekcije pitne vode, do preklica velja za naslednje vodovode: Zakriž, Žabže, Orehek, Jesenica, Dolenji Novaki in Jazne. Voda naj vre najmanj 3 minute. Hranimo jo na hladnem, za pitje pa jo uporabljamo največ 24 ur.

Na vodovodih Plužnje in Lazec so po uvedeni dezinfekciji mikrobiološke analize na vseh odzemnih mestih potrdile zdravstveno ustreznost pitne vode. Uporabnikom vodovodov Plužnje in Lazec tako vode ni več potrebno prekuhati.

Na vodovodu Zakriž se bo dezinfekcija oz. dodajanje dezinfekcijskega sredstva začela izvajati poskusno v kratkem. Ko bodo mikrobiološke analize na vseh odzemnih mestih potrdile zdravstveno ustreznost pitne vode, bodo uporabniki o tem obveščeni preko občinskega informatorja Ukopditi, radijske postaje Primorski val (Radio Odmev), spletne strani Občine Cerkno ter oglasnih desk.

Občina Cerkno v prihodnjem letu načrtuje ureditev ustrezne dezinfekcije še na vseh ostalih prej omenjenih vodooskrbnih sistemih.

Občina je v letošnjem letu od predvidenih petih namestila štiri dezinfekcijske postaje in sicer na naslednji vodooskrbnih sistemih: Poče, Plužnje, Lazec in Zakriž.

Obvestilo občanom, ki se s pitno vodo oskrbujejo iz lastnega zajetja

Občani, ki imajo lastno vodooskrbo, lahko kvaliteto vode iz svojega zajetja preverijo na naslednji način:

- na sedežu občine dobijo ustrezno pripravljeno embalažo in navodila za odvzem vzorca,
- po predhodnem dogovoru bo odvzet vzorec s strani občine oddan v laboratorij,
- o rezultatih so občani obveščeni po pošti, interpretacijo rezultatov lahko dobijo pri strokovni službi občinske uprave,
- občani sami nosijo samo stroške laboratorijske preiskave.

Vanja Mavri Zajc, Občina Cerkno, Služba za urejanje prostora in varstvo okolja

Situacije in načini v katerih vas bomo glede vodooskrbe obveščali v prihodnjem letu

ŠT.	PRIMER	KDAJ	KAKO
1	Z laboratorijskimi analizami vzorcev je ugotovljeno, da je vzrok neskladnosti pitne vode hišno vodovodno omrežje ali njegovo vzdrževanje	najkasneje v sedmih dneh od ugotovitve	• pisna obvestila z navodili za nadaljnje ravnanje v poštnih nabiralnikih uporabnikov • obvestila z navodili na oglasnih deskah hišnih svetov
2	Mikrobiološko ali fizikalno kemijsko onesnaženje pitne vode - prepoved ali omejitev uporabe (npr. prekuhavanje v prehrabene namene)	najkasneje v dveh urah, obveščanje vsak dan do preklica	• lokalna radijska postaja Primorski val oz. Radio Odmev • oglasne deske krajevnih skupnosti • spletna stran Občine Cerkno
3	Izvajanje predvidenih del na vodovodnem omrežju ali objektih zaradi katerih je motena ali prekinjena dobava pitne vode	vsaj 24 ur pred začetkom izvajanja del	• lokalna radijska postaja Primorski val oz. Radio Odmev • oglasne deske krajevnih skupnosti • spletna stran Občine Cerkno
4	Upravljavac vodooskrbnega sistema je zaradi neskladnosti pitne vode pridobil začasno dovoljenje za odstopanje	najkasneje v sedmih dneh od pridobitve dovoljenja; obvestilo tudi po prenehanju dovoljenega odstopanja	• lokalna radijska postaja Primorski val oz. Radio Odmev • oglasne deske krajevnih skupnosti • spletna stran Občine Cerkno
5	Predstavitev letnih rezultatov spremljanja skladnosti pitne vode oz. rezultatov laboratorijskih preiskav vzorcev pitne vode	prvo četrtletje leta za prejšnje koledarsko leto	• informator Ukopditi • spletna stran Občine Cerkno

Lastniki ali upravljalci javnih objektov (otroški vrtec, šola, zdravstvena postaja, gostinski lokal, frizerski salon ipd.) bodo v primerih 2, 3 in 4 obveščeni tudi s pisnimi obvestili ali telefonično.

KMETIJSTVO IN PODEŽELJE

Za razvoj podeželja

V okviru javnega razpisa za dodelitev državnih pomoči za ohranjanje in razvoj kmetijstva, gozdarstva ter podeželja je občina v letu 2011 razdelila sredstva v okviru naslednjih ukrepov:

- Naložbe v kmetijska gospodarstva za primarno proizvodnjo: 8.000 EUR;
- Izboljšanje gospodarske vrednosti gozdov: 2.000 EUR;
- Tehnična podpora društvom, organizacijam v kmetijskem sektorju: 700 EUR;
- Spodbujanje dopolnilnih dejavnosti na kmetijah: 1.375 EUR.

V okviru strokovnih izobraževanj kmetov, ki se izvajajo preko Idrijsko-cerkljanske razvojne

agencije (ICRA d.o.o. Idrija) je občina v letošnjem letu namenila sredstva za izobraževanje na temo Razvoj turističnih programov na podeželju. Prav tako je Občina Cerkno sofinancirala tudi obveščanje preko Umnega kmetovalca.

Kot vsako leto je bilo tudi letos 7.000 EUR namenjenih za delovanje Lokalne akcijske skupine za razvoj (LAS za razvoj). Občina je 17.000 EUR namenila za delovanje in promocijo pokrite tržnice v Idriji. Del sredstev je bilo namenjenih za pokrivanje obratovalnih stroškov, večji del pa v okviru Projekta oživitve prostora za trženje in promocijo Idrijsko – Cerkljanskega podeželja. V okviru projekta se je skušalo skozi promocijo približati raznoliko ponudbo na

kmečki tržnici; v okviru tega projekta se je odvila tudi prireditev jesenska tržnica v Idriji ter izdelalo katalog daril ponudnikov v blagovni znamki Grape-dobro pridelano doma.

Vanja Mavri Zajc, Občina Cerkno

ZIMSKA SLUŽBA

PRIORITETNI VRSTNI RED PLUŽENJA

ZA NASELJE CERKNO

- 1. PRIORITETA**
 - Glavni trg (avtobusna postaja)
 - Sedejev trg (Hotel)
 - Ličarjeva ulica (Zdravstveni dom)
 - Trg Prekomorskih brigad
 - Bevkova ulica (pošta, občina, osnovna šola)
 - Pot na Zavrte (Celes)
 - Parkirišče Eta, gasilski dom, pokopališče
 - Jerebova ulica
 - heliodrom (nova ETA)
- 2. PRIORITETA**
 - Vojkova ulica
 - Platiševa ulica (Sigade)
 - Cesta na Plužne
 - pločniki nova Eta, Bevkova ulica, Platiševa ulica
 - Cesta OF, Rožna ulica, Mostaniška cesta, Pot v Strano, Pot pod bregom
 - Labinje
 - Poljane
 - Pot v Čelo
 - Gozdarska pot
- 3. PRIORITETA**
 - odcepi do posameznih hiš in odvoz snega

ZA LOKALNE CESTE

Potek ceste	Dolžina v km
1. PRIORITETA	
Cerkno–Gorje–Zakriž–Bukovo–Grahovo	16,182
Reka–Bukovo	6,101
Vrh Križa–Ravne	1,923
Bukovo–Zakojca–Hudajužna	5,033
Cerkno–Zakriž	2,786
Log–Franja	0,714
Počivalo–Črni vrh	6,242
Straža–Otalež–Jazne–Sovodenj	7,996
Stopnik–Šebrelje–Stan	7,642
2. PRIORITETA	
Dolenji Novaki–Razpotje	5,112
Dolenji Novaki–Kopačnica	3,827
Maruškovce–Lazec	1,457
Straža–Jagršče–Šebreljski vrh	9,353
Šebrelje–Dol. vas	1,477
Sovodenj–Nova Oselica–Cerkljanski vrh	4,031
Stara Oselica–Kladje	3,317
Hotavlje–Kopačnica–Planina	5,320
Kopačnica–Leskovica–Novaki	2,980
Razpet–Tuškov grič	0,614
3. PRIORITETA	
Labinje–Poče	2,000
Golob–Jazne	4,341
Sp. Idrija–Boč–Stan–Oblakov vrh	2,640
Slap ob Idriji–Šentviška gora–Bukovo	0,585

Strnjena območja naselij spadajo v 2. prioriteto, vse ostale poti pa v 3. prioriteto pluženja, razen odsekov do posameznih hiš, ki spadajo v 4. prioriteto.

Občina Cerkno

SEZNANITE S SVOJO PONUDBO
1700 GOSPODINJSTEV
NA EN MAH.

OBJAVITE OGLASNO SPOROČILO
V INFORMATORJU

ukopditi

Za rezervacijo oglasnega prostora
in dodatne informacije pišite na:
informator.cerkno@gmail.com

BAR Pr' Albinc

Tudi v prednovoletnem času vas pričakujemo z bogato ponudbo. Okrepčajte se z izvrstno kavo Illy, vročo čokolado Choco in drugimi toplimi napitki. Na voljo so vam tudi slastni prigrizki (pizze, baguette, bruschette, sendviči, ...)

Več o dogodkih in ponudbi na
www.pr-albinc.si

Ekipa Bara Pr' Albinc se zahvaljuje vsem strankam za zvestobo v letu 2011. V novem letu pa vam želi sreče in zdravja!

Ukopditi je informativno glasilo Občine Cerkno, namenjeno obveščanju občanov, ki ga brezplačno prejmejo vsa gospodinjstva v občini Cerkno. Izdajatelj in založnik: Občina Cerkno, Bevkova ulica 9, 5282 Cerkno. Za Občino Cerkno: župan Miran Ciglič. Oblikovna realizacija in tisk: Gaya d.o.o. Naklada: 1.800 izvodov. Cerkno, december 2011.

■ POSKRBIMO ZA SVOJE ZDRAVJE

Mobilne bazne postaje so nevarne!

Verjetno nas je večina vsaj v zadnjem obdobju zasledila podatek Svetovne zdravstvene organizacije (WHO), da sevanje mobilnih telefonov lahko povzroča raka ter druga resna obolenja. Vsaj v zadnjem obdobju, ob v tujini vse številčnejših študijah, tožbah in peticijah po odstranitvi mobilnih baznih postaj, pa se krepi tudi spoznanje, da so mobilne bazne postaje zdravju nevarne.

Ali sevanje mobilnih baznih postaj povzroča zdravstvene težave?

Tudi v Sloveniji lahko na nekaterih forumih ter pri nekaterih »strokovnih« organizacijah, ki imajo vire prihodkov tudi s strani mobilnih korporacij, beremo, da naj bi preliminarne raziskave kazale, da naprave mobilne telefonije v nekaterih primerih povzročajo komaj opazne biološke učinke. Vendar, ali slednje res drži?

Upamo si trditi, da ne!

Večje število neodvisnih študij, raziskav in poročil potrjuje številne nevarne učinke, ki jih mobilne bazne postaje prinašajo našemu zdravju. Navajamo nekaj v tujini odmevnih študij in raziskav.

Bližina mobilnih baznih postaj poveča tveganje za nastanek raka ...

Po pozivu Wolframa Königa, predsednika nemške Zvezne Agencije za varstvo pred sevanji, je več nemških zdravnikov preučilo podatke 1000 pacientov v obdobju med leti 1994 in 2004. Rezultati študije so bili naslednji: (1) delež ljudi obolenih za rakom je bil bistveno večji pri tistih, ki so živeli v radiju 400 m od mobilne bazne postaje v primerjavi s tistimi, ki so živeli izven tega območja, in (2) zgolj po petih letih delovanja mobilne bazne postaje se je tveganje za nastanek raka potrojilo pri ljudeh, živečih v bližini mobilne bazne postaje v nemškem mestu Nalia v primerjavi s tistimi, ki so živeli izven tega območja. Še ena podobna študija je bila opravljena na Fakulteti za medicino, Univerzi v Tel-Avivu, Izrael. Dva zdravnika sta na podlagi vpogleda v zdravstvene kartone ljudi, ki so živeli v območju 350 m od mobilne bazne postaje, ugotovila da obstaja štirikratna večja pojavnost raka med temi ljudmi v primerjavi s splošno populacijo v Izraelu in kar desetkratno povečanje pojavnosti raka pri ženskah v primerjavi s kraji dlje od mobilne bazne postaje. In to sta le dve izmed številnih študij in povezav.

Glavoboli, motnje spanja in kognitivnih sposobnosti pri ljudeh, živečih v bližini mobilnih baznih postaj ...

V tej študiji so znanstveniki ocenjevali vpliv mobilnih baznih postaj na miselne procese, kvaliteto spanja in dobro počutje pri ljudeh. Preučili so 365 oseb, ki so več kakor eno leto živele blizu mobilne bazne postaje (20–600 m). Povprečna gostota moči je bila med 0,02 mW/m² in 0,05 mW/m², kar je daleč pod priporočeno mejo visokofrekvenčnega EMS (največ: 4,1 mW/m²). Zaključek študije je bil, da kljub nizkim vrednostim VF EMS ni mogoče izključiti vpliva EMS na počutje in kognitivno uspešnost. Kot stranski učinek se najpogosteje pojavljajo glavoboli.

Mobilne bazne postaje povzročajo spremembe v možganskem valovanju

Rezultati študije so pokazali, da sevanje mobilnih baznih postaj povzroča večje spremembe možganskih valov. Testiranci so bili v sobi, oddaljeni 80 m od mobilne bazne postaje. Soba je bila zaščitena pred sevanji, tako da so lahko kontrolirali gostoto sevanja. Opravili so tri poskuse, pri čemer so vrednosti sevanja v prvi fazi znašale 26 mikroWatt/m², v drugi fazi 3327 mikroWatt/m² in v tretji fazi 26 mikroWatt/m². Med drugo fazo so se pri testirancih začeli pojavljati simptomi, kot so zvonjenje v glavi, razbijanje srca, slabost, tesnoba, zasoplost, dihalne težave, živčnost, vznemirjenost, glavobol, zvonjenje v ušesih, vročica in depresija. Študijo, ki je bila financirana s strani »Land Salzburg«, Avstrija, so znanstveniki označili za prvo na svetu, ki je dokazala, da sevanje mobilnih baznih postaj na razdalji 80 m vpliva na možgansko valovanje.

Sindrom mikrovalov ...

Rezultat študije, izvedene v Španiji, je bila

ugotovitev povezave med izpostavljenostjo sevanju mobilnih baznih postaj in poslabšanjem zdravja ljudi, ki so živeli v neposredni bližini teh baznih postaj. Najmočnejša povezava je bila podana pri depresiji, utrujenosti, motnjah spanja, težavah s koncentracijo in kardiovaskularnimi težavami. Strokovnjaki na podlagi podatkov študije zaključijo, da mejne stopnje vrednosti ne bi smele biti višje od 0,02 V/m za vsoto, ki je enaka gostoti moči 1 mikroW/m², kolikor znašajo tudi mejne vrednosti, ki jih je postavil avstrijski Urad za javno zdravje, Salzburg.

Učinek globalnega sistema radiofrekvenčnega polja na počutje in kognitivne funkcije pri ljudeh

Študija, ki jo je opravilo več strokovnjakov za potrebe nizozemskega Ministrstva za gospodarstvo, okolje in zdravje, šport in prostor /.../ je odkrila omembe vredne učinke elektromagnetnega sevanja na dobro počutje pri ljudeh, vključno z simptomi, kot so glavoboli, utrujenost mišic, vrtoglavica /.../ in to vse pri sevanju, znatno nižjem od postavljenih mejnih vrednosti (nižje od 1/25.000 kot je določeno po smernicah Mednarodne komisije za varstvo pred neionizirajočimi sevanju (ICNIRP)).

Zaključek

Trditev, da naj bi sevanje mobilnih baznih postaj povzročalo le manjše biološke učinke, je očitno za lase privlečena. Takšne trditve so neodgovorne in tudi v nasprotju s temeljnim na-

čelom previdnostnih ukrepov, ki jih na področju elektromagnetnega sevanja priporočajo odbori Sveta Evrope ter druge pristojne institucije. V vsakem trenutku se moramo zavedati ne le, da smo zaradi mobilnih baznih postaj stalno obsevani, ampak tudi, da nas številni »pristranski« viri konstantno bombardirajo z informacijami, da se naj ne bi imeli ničesar bati, medtem ko raziskave in študije neodvisnih strokovnjakov že dolga leta kažejo drugačno sliko.

Več o mobilnih baznih postajah in virih si lahko preberete na naslovu www.ems.si.

Karl Lipič, univ. dipl. ing., predsednik Zveze ekoloških gibanj Slovenije in **Kristina Velikonja**, vodja prodaje in marketinga, TMINGRAD d.o.o., Ekologija, trgovina in storitve.

Telefon: 05/388 11 13
www.grad-tolmin.si

Telefon: 05/381 01 44
www.tmingrad.si

Če si želite kvalitetno upravljanje, obratovanje in vzdrževanje vaše večstanovanjske ali poslovne stavbe, potem smo mi pravi naslov.

Smo gospodarska družba, ki že desetletja deluje na področju upravljanja z nepremičninami. Specializirani smo predvsem za upravljanje večstanovanjskih in poslovnih objektov. Smo največji upravljalec v Posočju, uspešno pa delujemo tudi v drugih krajih po Sloveniji. Zavedamo se, da smo tu predvsem zato, da zagotovimo normalno oz. boljšo rabo vaše nepremičnine ter nemoteno in varno bivanje v njej.

✱ **Tradicija, znanje, izkušnje ter stalno izpopolnjevanje so zagotovilo, da nam lahko zaupate. Veseli bomo Vašega kontakta.**

Smo gospodarska družba, ki ji ni vseeno za zdravje ljudi in naše okolje.

Z našimi strokovnjaki Vam po Vaših željah preverimo prisotnost elektromagnetnega in visokofrekvenčnega sevanja v Vašem življenjskem in delovnem okolju. Svetujemo Vam in Vam v okviru svetovno dognanih tehničnih možnosti ustrezno zaščitimo oziroma izboljšamo Vaše življenjsko in delovno okolje, saj sodelujemo z vodilnimi svetovnimi proizvajalci na tem področju. Večina zaščitnih izdelkov, naprav ter materialov je na voljo v naši internetni trgovini www.tmingrad.si.

Zdravje je naše bogastvo in vir naše sreče, zato poskrbite zanj tudi z našimi izdelki za zaščito pred nevarnimi sevanji.

Družbi Tmingrad d.o.o. in Grad d.o.o. Tolmin
Vam želita vesele božično-novoletne praznike,
v letu 2012 pa veliko osebne sreče in poslovnih uspehov.

RDEČI KRIŽ SLOVENIJE
Območno združenje Idrija

*želi vesele božične praznike ter
srečno novo leto 2012 vsem
krvodaalkam in krvodajalcem.*

*Obenem se zahvaljujemo OŠ Idrija in
OŠ Cerkno za sodelovanje.*

Vidimo se na
ZIMSKI KRVODAJALSKI AKCIJI
v Idriji, 3., 6. in 7. februarja.

*Vsi otroci so naši otroci,
je rekel prijazni glas,
vse fikle in smrkleje in froci,
vsi svetlih in temnih in kodrastih las.*

*Vsi naši! Tudi tisti drugačni,
drugačne usode in vere in ras,
vsi beli in črni, vsi bolni
saj vsak je kot kdo izmed nas.*

*Vsi na tem svetu živimo,
svet nam je skupna velika vas,
kjer na srečo iščemo rimo
in poslušamo božji glas,*

*ki živeti in rasti veleva
in biti odprtih rok
za hudo, ki prizadeva
vsak čas na milijone otrok.*

*Vsi otroci sveta so z nami
kot naša usoda in naša vest
in z njimi gremo ramo ob rami
v prihodnost ali v temo ali do zvezd.*
(Tone Pavček)

Posebna zahvala vsem, ki so nam v preteklem letu na različne načine pomagali in s tem pripomogli k boljšemu delovanju društva. V letu 2012 Vam želimo veliko lepih trenutkov z vašimi najdražjimi!

DRUŠTVO
SOŽITJE IDRIJA-CERKNO

Prijeten čas dogodkov in družinske harmonije prihaja. Želim vam, da bi ga preživeli in doživeli v osrečujočem okolju. Vaš korak v novo leto 2012 naj ne bo negotov, ampak trden in zanesljiv, z upanjem na lepo prihodnost!

To so iskrene želje vsem občankam in občanom občine Cerkno!

MARJO MLAKAR
občinski svetnik OO SDS Cerkno in
predsednik Odbora za družbene in
društvene dejavnosti ter socialno
politiko

ŠOLSKI KOTIČEK

Slovenski zajtrk tudi na naši šoli

ZADNJA PRILOŽNOST ZA NATEČAJ

Kot rečeno, bomo še do novega leta zbirali najboljše predloge na natečaj za poimenovanje šolskega kotička v našem občinskem glasilu. Spodbudimo svoje domiselne glave in oddajmo predloge v nabiralnik na stopnicah ob akvariju ali pa pomočniku ravnatelja Mitju. Morda bo tudi Dedek Mraz pritaknil še kakšno darilo za nagrado.

Slovenski zajtrk tudi za naše otroke

Na pobudo Čebelarke zveze Slovenije, ki je že peto leto zapored organizirala akcijo »En dan za zajtrk med slovenskih čebelarjev v slovenskih vrtcih«, so letos projekt »Tradicionalni slovenski zajtrk« podprla tri ministrstva ter organizacije kmetov, čebelarjev in živilske industrije, akcijo pa so z vrtecev razširili še na vse slovenske osnovne šole. Tudi v našem vrtcu in šoli so bili otroci 18. novembra deležni slovenskega zajtrka z medom, maslom, kruhom, mlekom in jabolki slovenskega porekla, ki so jih donirali domači kmetje ter kmetijska podjetja, cerkljanski čebelarji in živilskopredelovalna podjetja.

S to akcijo so organizatorji želeli približati učencem vlogo kmeta kot pridelovalca hrane in

plemenito poslanstvo čebele, ki je tesno povezana s kmetijstvom ter pridelavo hrane – čebele namreč oprasha večino sadnega drevja – če jih ne bi bilo, tudi jabolk, hrušk, sliv ... ne bi bilo na mizi. Tudi v vrtcu so bili naši malčki deležni tradicionalnega slovenskega zajtrka, predstavnik lokalnega čebelarskega društva, gospod Likar, pa je otrokom povedal in pokazal veliko zanimivega o čebelah ter njihovih navadah, po katerih se velja še kako zgledovati.

Urarna Tik - tak

Ko so tudi na vrata našega vrtca potrkali božično – novoletni prazniki, so bili vsi otroci prijazno povabljeni v skupni prostor zidanega vrtca, ki se je kar čez noč prelevil v pravo pravcato praznično »urarno«. Čez celotno zadnjo steno se je dvignil praznični gradiček, nad katerim je zasijalo zvezdnato nočno nebo, okrog njega so zaplesale praznične snežinke, v njem pa so zaživele različne ure: stenska, žepna, ročna, peščenica ..., ki so se z igro in plesom predstavile radovedni publikli naših malčkov. V različnih vlogah so jih animirale vzgojiteljice same, ki so za izdelavo zahtevne scene, pa tudi za glasbene in gledališke vaje žrtvovali marsikatero uro svojega prostega časa. Igrico je domiselno spremljal tudi njihov orkester na Orffovih inštrumentih s precej zahtevnim repertoarjem. Z njo

pa niso razveselile le malčkov vrtcu, temveč so na predstavo povabile tudi mlajše učence šole.

Novo leto tam za hribom je prikukalo na plan, sonce pa je prav prešerno obsijalo sveži dan. Sveže leto, sveži dan; nam novo upanje prinaša, dobra volja pa tegobe naglo vse prekaša.

Vesele božične in novoletne praznike ter obilo zdravja in sreče v novem letu vam želijo učenci ter vsi zaposleni osnovne šole in vrtca Cerkno.

Mladi nogometaši »rasturali« v Idriji

Konec novembra se je ekipa naših mladih nogometašev odlično odrezala na »tekmovanju dveh občin« v Idriji pod vodstvom prizadevnega trenerja Ervina Florjančiča. V tekmi z Idrijo je bil rezultat sicer neodločen 2:2, ostale nasprotnike pa so naši fantje prepričljivo premagali; Črni Vrh nad Idrijo s 4:2, Spodnjo Idrijo pa kar s 13:1. Na slike z leve, sedijo: Kristjan Cvek, Žak Obid, Vanč Florjančič, Alexander Stožinič in Maj Florjančič. Stojijo pa, z leve: Andraž Moravec, Žiga Arhar, Dejan Klemenčič, Jaka Lapanja, Žan Razpet in kapetan Benjamin Tušar.

Besedila in foto: arhiv Osnovne šole Cerkno

LETNI KONCERT, POSVEČEN SRČNEMU SPOMINU

Glasbeni večer dobre volje

V soboto, 17. decembra, se je v Osnovni šoli Cerkno z letnim koncertom ponovno predstavil ženski pevski zbor Cerklanke, ki se je oblikoval leta 2003 kot nadaljevanje nekdanjega mešanega pevskega zbora Peter Jereb. Od samega začetka ga vodi zborovodkinja Vanja Lampič.

V letih delovanja se je zasedba zbora precej spreminjala, danes pa šteje 25 pevk iz Cerkne in okolice. Pisana družina veselih deklet združuje zelo različne generacije in poklice, skupna pa sta jim veselje in ljubezen do zborovske glasbe. So redne gostje na medobčinskih revijah, revijah Primorska poje ter drugih priložnostnih prireditvah doma in drugod.

V sobotnem večeru so za dolgoletno sodelovanje v različnih pevskih zasedbah tri pevke prejele jubilejne Gallusove značke, ki jih je podelil vodja idrijske Območne izpostave Javnega sklada za kulturne dejavnosti Rado Božič. Lidija Ličar in Marija Rejc sta prejeli zlato Gallusovo značko za več kot dvajsetletno, Nada Bogataj pa častno Gallusovo značko za več kot tridesetletno udejstvovanje na področju ljubiteljske kulture.

Sobotni koncert so pevke posvetile svoji nekdanji pevkli, zborovski petju z vsem srcem predani Andrejki Obid, ki je spomladi letos izgubila bitko z boleznijo. Kot je v tistem času zapisala članica pevskega zbora, je bilo takrat slovo preboleče in grlo ni zmoglo pesmi ob slovesu. Zato so ji pevke v soboto z ljubeznijo poklonile vse pesmi, kot uvodna pa je zazvenela njej najljubša *Kako bom ljubila*.

V prvem koncertnem delu se je zvrstil šopek priredb slovenskih ljudskih pesmi različnih avtorjev, v drugi del pa so pevke vpletle slovenske umetne pesmi, posvečene ljubezni, tri tuje

Prejemnice Gallusovih značk. Foto: Jernej Perdan

skladbe različnih obdobij in narodov, koncert pa zaključile s pesmijo *Življenje je kot val*, katere sporočilo je skupaj s *Slovenijo* zaokrožilo prijeten in toplejši pevski večer s »Cerklankami«.

Že lansko leto sta se povabila za sodelovanje z ŽePZ Cerklanke prijazno odzvala korepetitor, pianist Vasilij Sedej ter povezovalac programa Luka Ličar. S svojim prispevkom sta vsekakor šarmantno dopolnila družino pevk.

Zadovoljno občinstvo je s toplim odzivom nagradilo s koncertom zaokrožen trud pevk, ki so v predpraznični december s svojim petjem vnesle svežino, dobro voljo in obljubo, da bo večerov, kot je bil sobotni, vsekakor še veliko.

Pevke se zahvaljujejo vsem, ki ste jim kakorkoli pomagali pri organizaciji in izpeljavi koncerta, zvestim poslušalcem pa pošiljajo toplo zahvalo za iskreno podporo pri njihovem poustvarjanju. ■

Ženski pevski zbor Cerklanke v družbi s povezovalcem programa in pianistom. Foto: Stanko Mavec

Dragi planinci, ljubitelji gora ter vsi, ki imate radi naravo,

Planinsko društvo Cerkno Vam želi vesel božič in obilo sreče v letu 2012 ter SREČNO na vseh poteh.

PLANINSKO DRUŠTVO CERKNO

V PRAZNIČNIH DNEH VAS VABIMO NA:

PREDNOVOLETNA SREČANJA

možnost cateringa na različnih lokacijah

SILVESTROVANJE

v Hotelu Cerkno in v restavraciji na Smučarskem centru Cerkno

NOVOLETNI PLES

v Hotelu Cerkno 1. januarja 2012

PESTRO DOGAJANJE V BAZENU

Hotela Cerkno (termalna voda 30 °C)

OTROŠKE DELAVNICE V HOTELU CERKNO

v času od 23. do 31. decembra 2011

Novo v ponudbi Hotela Cerkno: MANUALNA TERAPIJA

v izvedbi doc. dr. Davida Ravnika. Predvideni datumi terapij:
6. januar 2012, 13. januar 2012, 7. februar 2012

BLAGOVNICA CERKNO VABI:

v času od 19. do 31. 12. 2011 ob nakupu nad 30 € prejmete kupone za **popust do 40 %** na določene artikle

Vljudno vabljeni, da nas obiščete!

HOTEL CERKNO

Vse informacije in rezervacije na: Hotel Cerkno d.o.o., Sedejev trg 8, 5282 Cerkno, T: 05/37-43-400, E: info@hotel-cerkno.si

Hotel Cerkno in Smučarski center Cerkno vam v prihajajočem letu 2012 želita srečo, zdravje, veselje in obilico uspehov.

Naj se vam uresniči čim več skritih želja!

■ MESTNA KNJIŽNICA IN ČITALNICA IDRİJA

Zaključek projekta Primorci beremo

Za nami je uspešen zaključek projekta Primorci beremo 2011. Projekt je letos v primorskih knjižnicah potekal že peto leto zapored, nad rezultati pa smo bili kar presenečeni. Na območju Idrije in Cerknega je sodelovalo 108 bralcev, od tega jih je nagrado in priznanje prejelo 83, prebranih pa je bilo 806 knjig. Torej več kot prejšnja leta. V Bevkovi knjižnici Cerkno je sodelovalo 29 bralcev, od teh je projekt uspešno zaključilo 18, prebrali pa so skupaj 202 knjigi. Nagrade je 2. decembra podelila pesnica in igralka Saša Pavček, ki je med drugim v galeriji nad Mestno knjižnico in čitalnico Idrija pričarala tudi nepozaben večer s poezijo in glasbo. Ob tem zaključku lahko rečemo, da bralna kultura pri odraslih ne zamira, kar bi si želeli, da se nadaljuje tudi

v prihodnje. Vsem sodelujočim čestitamo in vabimo tudi ostale, da se pridružite in posežete po kakovostni slovenski literaturi.

Praznični dnevi so pred nami in mogoče se že sprašujete, katere izmed napovedanih prireditev se boste udeležili. Naš predlog je, da se odpravite na sprehod proti knjižnici in pri nas preživite kakšno prijetno urico.

»...A sreča ni v glavi in ne v daljavi,
ne v žepu ali pod palcem zaklad,
sreča je, če se delo dobro opravi
in če imaš koga rad.«

(Tone Pavček)

Veliko sreče pri iskanju malih in velikih »zakladov« vam v letu 2012 želi kolektiv Mestne knjižnice in čitalnice Idrija.

Društvo upokojencev Cerkno vošči vsem svojim članom vesele božične praznike in srečno, zdravo novo leto 2012, z željo, da bi se tudi v prihajajočem letu tako zvesto odzivali na razne aktivnosti društva.

Ob tej priložnosti se najtopleje zahvaljujemo Osnovni in Glasbeni šoli Cerkno za predvajani kulturni program ob srečanju članov društva nad 80 let, ki je potekalo 8. decembra. Obema ustanovama želimo vesele prihajajoče praznike.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV CERKNO

■ UTRINKI IZ KNJIGE AVTORICE ANE ŠTUCIN (4. DEL)

Kraji in ljudje pod Poreznom

Cerkljanska je bila med prvo svetovno vojno v zaledju, zato je frontno bojevanje ni neposredno prizadelo. A domači fantje in možje so kljub temu morali v boj za cesarja in marsikdo se ni več vrnil domov.

Cerkno je postalo zavetišče beguncev iz bližine fronte, zgrajenih je bilo tudi več barak za ranjene vojake. Ti so bili nameščeni celo v ljudski šoli in cerkvi sv. Ane. Najmanj trije Cerkljani so se izkazali tudi kot Maistrovi borci (med njimi znani Viljem Peternej, ki je generala Maistra z letalom prevažal na ogled avstrijskih položajev).

Prihod Italijanov in Rapalska pogodba sta pomenila za ljudi hudo spremembo oz. kar skoraj šok. Nekateri se s novo oblastjo niso mogli sprijazniti in so odšli. Cerkljani so prišli v prvi večji spor z Italijani, ko so l. 1921 na dan sv. Rešnjega telesa postavili mlaj, vojaki pa so ob tem zagnali vik in krik. Posledica so bile celo aretacije.

Če so bile razmere do l. 1922 za Slovence še relativno ugodne, so se izrazito poslabšale, ko so prišli na oblast fašisti. Postopno je začel naraščati vsesplošni pritisk: Poitaljančeni so bili priimki (Kacin – Caccini, Močnik – Mocenigo) ter po italijansko poimenovane ulice, slovenščina je izginila z uradov in šol, učitelje so začeli premeščati v notranjost države, namesto njih pa so prihajali tujci. Vprid fašistom je bila spremenjena volilna zakonodaja. Do leta 1928 so bila prepovedana tudi vsa kulturna društva. Ukinjena je bila avtonomija cerkljanske občine, ki jo je verjetno kot zadnji slovenski župan na Goriškem do marca l. 1927 vodil Ernest Rojc - Makatonau. Občina je bila že prej strani oblasti označena za enega izmed najbolj »nepopustljivih slovanskih centrov«. Raznadorovalni pritisk

je doletel tudi slovenske gospodarske ustanove. Kot posledica ukinitve Goriške zadružne zveze, so bile, likvidirane šebreljska, otaleška in Ljudska posojilnica v Cerknem.

Kot odziv na vse te pritiske so se Cerkljani v veliki meri udeležili odporniškega gibanja TI-GR. Njihov vodja na Cerkljanskem, domačin Slavko Bevk – Gabrijelau, pa je bil aprila 1941 med prvimi Slovenci, ki so jih Italijani aretirali v Ljubljani.

Skoraj brez izjeme so bili protifašistično narnavnano tudi cerkljanski duhovniki. Omenimo cerkljanskega dekana Ivana Kunšiča ter Ivana Mozetiča, župnika v Ravnah. Zgled za svoj boj sta verjetno oba videla v cerkljanskemu rojaku nadškofu Sedeju.

Velik davek je zahtevala tudi svetovna gospodarska kriza v letih 1929 do 1934. Ta je povzročila propadanje podjetij in bank, nižanje cen pridelkov, visoke davke ter še večjo brezposelnost. Kako dragoceno je bilo vsakršno delo v tem času, nam priča izjava Zdravka Štravs. Njegov oče je l. 1930 sodeloval pri gradnji telefonske linije, ki so jo postavljali Italijani. Prosilcev za delo je bilo veliko, zato je »moj oče drog ponoči skril, da ga je naslednji dan lahko nesel.«. Varno zavetje sredi krize so bile tudi mlekarne, saj so prinašale reden dohodek.

Oblasti so se lotevale tudi kolonizacijske politike, kakor je znan primer v Novakih. Vendar Cerkljani pa niso gledali na vse Italijane kot na okupatorje. Nasprotno, veliko deklet se je celo poročalo z njimi (zabeleženih je kar 38 takšnih

■ DR. ANDREJ KOBAL (1899–1988), SVETOVNI POPOTNIK S SLOVENSKO DUŠO

Fascinantni rojak

V Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani so 3. decembra odprli razstavo Svetovni popotnik pripoveduje, s katero predstavljajo premalo znanega cerkljanskega rojaka, štirikratnega doktorja znanosti, ki ga je fascinantna življenjska pot vodila po vsem svetu. Razstavo je postavila Helena Janežič, ogledate pa si jo lahko še do 7. januarja prihodnje leto.

Brez težav bi lahko rekli, da je Andrej Kobal človek več življenj. V enem samem je naredil in dosegel toliko, kot bi marsikomu uspelo v treh ali štirih. Štirikratni doktor znanosti doma iz Cerknega je kot sedemnajstleten doživel in preživel krvave bitke prve svetovne vojne, raznašal pošto po domačih hribih in nato zaradi grožnje z italijanskim zapornom prebegnil v Ljubljano. Tam je uspešno dokončal trgovsko šolo in se zaposlil v Slovenj Gradcu, že leta 1921 pa emigriral v ZDA.

Žurnalist

V Chicagu, kjer je imela sedež Slovenska narodna podpora (SNPJ), je bil do leta 1927 pomožni urednik njenega glasila *Prosveta*. V letih 1926 do 1929 je urejal tudi Prosvetin *Mladinski list* in tri leta glasilo *Svoboda*. Kljub mladosti je imel bogate osebne izkušnje. Iz njih, ter zgodb, ki jih je srečal na svoji poti, je črpal snov za prenekatere pripovedi in jih je objavljval v različnih slovenskih listih v Ameriki.

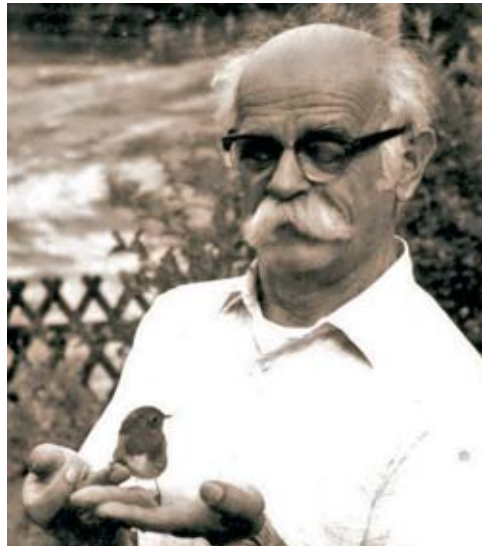
Nepraktičen večni študent

Zaradi silne želje po znanju je postal, kakor sam sebe imenuje, »nepraktičen večni študent« in v letih do druge svetovne vojne dosegel kar štiri doktorate: iz političnih ved, zgodovine, javnega prava in psihologije. Vsa pridobljena znanja so mu omogočila, da je opravljal številne občutljive vladne zadolžitve in zanje pisal strokovna mnenja. V času, ko je poučeval na Policijski akademiji v New Yorku, je uvedel sposobnostne teste, ki so jih začeli kmalu uporabljati po vseh ZDA in so v rabi še danes.

Ameriški tajni agent iz Cerknega

Leta 1942 je sprejel ponudbo Pentagona na oddelku za psihološko bojevanje, leta 1944 so ga premestili v oddelek G-2 in nato v OSS (Office of Strategic Services).

V Kairu je vodil usposabljanje obveščevalnih

Dr. Andrej Kobal. Foto: arhiv Štefana Rutarja

trojk, ki so jih pošiljali na določene strateške točke. Na tem mestu je preprečil ameriško bombardiranje Ljubljane in Zagreba, po bolgarski komunistični revoluciji pa pomagal kraljici Joanni z otrokoma zbežati v tujino. Leta 1947 je sprejel delo v CII – oddelku za Balkan. Kot svetovalec vlade je dve leti in pol preživel na Japonskem, na Formozi in v Koreji, med leti 1955 in 1959 pa je bil v Pakistanu svetovalec za reorganizacijo obveščevalne službe in policije.

Profesor in raziskovalec

Po vrnitvi v ZDA je predaval na univerzah v New Yorku, Washingtonu in na Stanfordu. Uredil je arhiv ruske carske tajne policije Ochrane ter raziskoval rusko špijonažo v Ameriki. Napisal je dvanajst gledaliških iger, dve pripovedi in vrsto del, ki pa so zaradi občutljivosti tematike namenjena izključno rabi vladnih organov ZDA.

Povzeto po razstavnem listu, NUK 2011

Obisk vojvodinje D'Aosta v Cerknem. Takrat se je razširila vest, da je vojvodinja ponudila roko lokalnemu podestaju in dekanu Kunšiču, fašističnim funkcionarjem pa ne. (vir: fototeka Cerkljanskega muzeja)

porok s Cerkljanskega).

Zaradi italijanskih bojnih podvigov od srede tridesetih let dalje so morali naši fantje in možje obleči italijansko vojaško suknjo. Nekateri je niso slekli tudi po deset let. Pot jih je zanesla v Italijo, na Sicilijo, Sardinijo, Francijo, Grčijo, Albanijo, severno Afriko, Rusijo, Bližnji vzhod. Velika večina teh se je po kapitulaciji Italije pridružila prekomorskim brigadam.

V zadnjih letih pod Italijo je bilo na Cerkljanskem nastanjenih veliko število raznih vojaških in policijskih enot, veliko se je gradilo in utrjevalo vojaško objekte ter ceste. Pri nekaterih gradnjah so delo dobili tudi domačini.

Zaostrovanje razmer pred začetkom druge

svet. vojne je prineslo aretacije »politično sumljivih« Cerkljanov, s samim začetkom vojne pa sta ljudi doletela štirinajstdnevno begunstvo v notranjosti Italije, samo deželo pa t.i. »kurja vojna«.

Knjiga se nato, zazrta v prihodnost, zaključuje s kratkim pregledom dogajanja med drugo svetovno vojno in po njej.

Ob koncu še enkrat vljudno vabljeni k nakupu knjige, ki smo jo predstavili na teh straneh. To vsebinsko izjemno bogato delo je več kot le primerno darilo vašim najbližjim ali pa vam samim. Kupite ga lahko v prostorih LTO Laufar ter v Cerkljanskem muzeju.

Pripravi: **Sandro Oblak**

ŠD PEDAL

Plodno leto za gorske kolesarje

V leto 2011 smo člani ŠD Pedal krenili polni idej. Zadali smo si veliko ciljev, nekateri so nas spremljali že od našega začetka v letu 2006, nekateri so bili novi ter za nas velika šola, spet nekateri pa ostajajo za prihodnost. A pogledimo raje, kaj smo dali v skorajda preteklem letu skozi.

Naš največji projekt je bil prav gotovo organizacija pokalne tekme za pokal Slovenije DH Cerkno 2011. Delali smo ga skorajda pol leta, na dan prireditve pa je vključeval skorajda 70 ljudi iz Cerknega in okolice. Na tekmi je sodelovalo 140 tekmovalcev in tekmovalk, med katerimi so bili tudi udeleženci iz Hrvaške, Irana, Nemčije in Grčije. Tekmo si je v nedeljo ogledalo za Cerkno ogromno število gledalcev in lahko mirne vesti trdimo, da smo organizirali največji športni dogodek v preteklem letu na Cerkljanskem. Ob tem bi se radi še enkrat zahvalili ostalim organizacijam, klubom in društvom, ki so nam pomagali: PGD Cerkno, PGD Čeplez-Planina, MD Widaunk, Taborniki RAJ Cerkno, ŠD X Cerkno so pomagali na in ob progi, C.M.A.K. Cerkno s svojimi prostori, Hotel Cerkno s prostorom za ekipe, kamp in prijave ter ostalimi »drobnarijami«. Vsi skupaj smo dokazali, da se v Cerknem da

narediti velik projekt tudi s sodelovanjem različnih organizacij.

Z organizacijo tekme bomo poizkušali nadaljevati tudi naslednje leto. Imamo tudi že datum za DH Cerkno 2012 – dogajal se bo 29. in 30. septembra.

Naš naslednji projekt je bil ustanovitev tekmovalne ekipe. Letos smo Pedalovci tudi uradno postali člani Kolesarske zveze Slovenije in s tem izpolnili pogoje za licencirane tekmovalce. Tako smo ustanovili ekipo, ki nosi sicer sponzorsko ime logaškega proizvajalca koles, ki jih upora-

bljajo tudi naši člani: Pedal Cult Team. V njej je v pokalu Slovenije tekmovalo 9 naših članov, ki so dosegali solidne uspehe in rezultate. Najbolje se je odrezal Gašper Klemenčič, ki je skupno dosegel 16. mesto. V naslednji sezoni se nam obeta širitev ekipe, predvsem v mladinskih kategorijah, kar nam bo prineslo večjo kakovost tudi v prihodnosti.

Prav gostovo pa ostaja naš največji cilj za prihodnost tudi delo z mladimi. Imamo ekipo mladih kolesarjev, s katero se v sezoni dobivamo dvakrat tedensko na treningih. Mladi se udeležujejo tudi tekem, predvsem v disciplini cross country, ki je osnova gorskega kolesarjenja in je finančno

bolj dostopna kot spust.

V sodelovanju z idrijskim kolesarskim klubom Sloga 1902 smo dvakrat priredili O.K.I. (otroški kolesarski izziv), kjer smo za kolesarjenje navdušili nemalo število otrok in njihovih staršev.

Uspešno pa že drugo leto v sodelovanju s Hotelom Cerkno organiziramo dirko na Smučarskem centru Cerkno. Prvo leto smo kombinirali vzpon in dva razgibana kroga na vrhu smučišča, letos pa smo že pripravili klasičen XC. Gre za cross country dirko, ki ima v prihodnosti potencial kandidirati tudi za Pokal Slovenije. Letos se je tekme že udeležil aktualni državni prvak Matej Lovše in tudi zmagal.

Seveda za konec pa še najslajše. Kot že petkrat poprej, smo tudi letos odbricali tradicionalno MTB turo Tour de Cerkno Mountains. Obiskali smo najvišje vrhove, ki obdajajo Cerkno, okronali kralja Porezna in se z nasmeškom na ustih spustili nazaj v Cerkno, kjer smo zaključili ob smukavcu in ocvirkovici.

Letos smo Pedalovci res stopili v velike čevlje in ni nam škoda truda in energije, ki smo ju vložili v naše delovanje, saj dobivamo veliko pozitivnih odzivov okolice. Za drugo leto ostajajo projekti podobni, delali pa bomo na kakovosti začetnih projektov.

Aleš Makuc, ŠD Pedal

ŠD TEXAS

Dogodki 2012

Člani Športnega društva Texas Šebrelje vsako leto pripravimo več različnih turnirjev ter drugih športno-zabavnih prireditev. Naši cilji so druženje, rekreacija in zabava. Za leto 2012 smo že oblikovali datume prireditev:

- Februar: smučarski izlet,
- 5. 5.: turnir trojk v malem nogometu,
- 23. 6.: športno zabavna prireditev z ansamblom Zapeljivke,
- 7. 7.: turnir v odbojki na mivki,
- 17. in 18. 8.: tradicionalni turnir v malem nogometu,
- 1. 9.: veteranski turnir v malem nogometu,
- 8. 9.: zaključek sezone na ribiški barki.

V teh dneh prejimate mnoga voščila. Kaj vam zaželimo mi? Naj bo naša želja tokrat nasvet:

**ne pozabite nase,
imejte se radi,
hitite počasi,
ljubite življenje.**

**Srečno 2012 vam želi
ŠD Texas Šebrelje.**

NAPOVEDUJEMO

GLASBENI DOGODKI Z GABRIJELOM

Kino Šiška, Ljubljana:
22. december, ob 21. uri

Z velikim zadovoljstvom napovedujemo:

Gostovanje Gabrijela (Jazz Cerkno) v Kinu Šiška – **ZDRUŽENE PREKOMORSKE BRIGADE s KAR ČEŠ BRASS BANDOM** (Cerkno), **LAKO** (BIH) in **DJ-JI**

Bar Pr` Gabrijelu:
23. december, ob 22. uri
30. in 31. 12. ob 22. uri

16. OBLETNICA BARA PR` GABRIJELU s skupino Neuro (SLO)
NOVOLETNI ŽIU-ŽAU z MM Checkmanom

Več o dogodkih na www.jazzcerkno.si

CMAKOV ŠTANT S SPREMLJEVALNIM PROGRAMOM

23.–28. december
23. 12. ob 19h/C.M.A.K.
25. 12. ob 19h/C.M.A.K.
26. 12. ob 19h/C.M.A.K.

- **CMAKOV ŠTANT** na starem placu pri fontani
- Predavanje Tadeje Mesojedec **Socialno podjetništvo kot izziv**,
- Dia-predavanje Simona Bajta in Katje Florjančič **Indija**
- Predavanje Janje Hiti Zelišča v prehrani na **Goriškem konec 15. stoletja**
- **Klubski večer** Šaruma & Kabran
- **Delavnica mozaika** pod vodstvom Katarine Štucin

26. 12. ob 22h/C.M.A.K.
26. in 27. 12. ob 16h/nad barom Pr` Gabrijelu
27. 12. ob 18h/pri fontani
28. 12. ob 21h/C.M.A.K.

- **Cirkuška predstava za otroke** Cirkuški piknik
- **CMAKoncert: Toxine, Divje jezero**

Več o dogodkih na <http://cmak.cerkno.net>

BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT PIHALNEGA ORKESTRA ETA CERKNO

OŠ Cerkno
25. in 26. decembra
ob 19. uri
Pihalni orkester
Eta Cerkno

*So dnevi in trenutki polni sreče in miline,
ko radostni oči zapremo in si tiho zaželimo, da dan ne mine.*

Prijeten čas dogodkov in družinske harmonije prihaja. Bližajo se dnevi, namenjeni družini, prijateljstvu, vsem, ki so nam blizu. Želimo si, da bi ga preživeli in doživeli v osrečujočem okolju. In košček najlepših praznikov v letu doživeli z nami.

Zato sprejmite naše povabilo na tradicionalni, božično-novoletni koncert. Godbeniki in godbenice vas z dirigentom **Andrejem Zupanom** vabimo, da se nam pridružite. Zakorakajte z nami, v ritmu znamenitih koračnic, v novo leto 2012.

POHOD NA POREZEN

26. december
zbor ob 8. uri pri
Gasilskem domu v Počah

Planinsko društvo Cerkno vas vabi na **BOŽIČNI POHOD NA POREZEN**. Pohod bo le v primernem vremenu in če bodo razmere na poteh omogočale varno hojo. Koča na Poreznu bo odprta. Če bodo vremenske razmere dovoljevale, bo koča odprta tudi za Novo leto.

CERKLJANSKI MUZEJ VABI NA OGLED STALNIH IN OBČASNIH RAZSTAV

Cerkljanski muzej
do 27. decembra
od 9. do 12. ure in
od 16. do 19. ure

Lanska razstava rokodelskega društva. Foto: Helena Škrj

Cerkljanski muzej bo letos odprt tudi v času božičnih praznikov, ko se bodo na svoji **LETNI RAZSTAVI** ponovno predstavili člani **ROKODELSKEGA DRUŠTVA DRIKLC** iz Cerknega. Rokodelstvo ali domača obrt je bilo prvotno poimenovanje za dejavnost vrste obrtnikov, ki so s preprostimi orodjem v svojih delavnicah izdelovali različne izdelke. Po drugi svetovni vojni je poimenovanje dobilo nekoliko slabšalen pomen, saj je predstavljalo razvojno zaostalo dejavnost. V novjšem času pa se zopet uveljavlja kot pozitivno poimenovanje za domačo in umetnostno obrt. Rokodelsko društvo si prizadeva za ohranjanje rokodelske tradicije na Cerkljanskem, saj gre za pomemben del naše lokalne identitete. Predstavilo se bo kar okoli trideset razstavljalcev. Na ogled bodo različni izdelki domače in umetnostne obrti (razni pripomočki, pletarski in rezbarski izdelki, izdelki iz volne, slike ...) Tudi v muzeju si prizadevamo, da bi s svojimi zbirkami, razstavami in drugimi dejavnostmi obiskovalcem omogočili prepoznavanje kulturne identitete Cerkljanske, zato podpiramo tovrstne predstavitve. Preko današnjih ustvarjalcev se ohranjajo znanje in tradicionalne veščine, s pomočjo katerih le-ti na nek način poustvarjajo dediščino. Medtem ko v muzeju skrbimo za njeno zbiranje, dokumentiranje in raziskovanje ter s tem za njeno ohranjanje.

do 29. januarja 2012

Soseda. Foto: Anita Vidic Grah

Na **OBČASNI RAZSTAVI** se predstavljajo tudi **ČLANI FOTO KLUBA CERKNO**. Na klubski razstavi sodeluje kar šestnajst članov s fotografijami na temo Zima. Najpogosteje na njihovih posnetkih občudujemo zasnežene gore, v sneg in ivje ujeto pokrajino, drevesa ter sledi v snegu. Poleg teh pa še vrsto drugih, od takšnih in drugačnih zimskih radosti, zimskih sončnih zahodov, cerkljanskih kmetij in vasi do zanimivih detajlov. Razstavo si lahko ogledate do 29. januarja 2012.

V sodelovanju z Osnovno šolo Cerkno bomo ob razstavi v muzeju v mesecu januarju pripravili tudi **LIKOVNO DELAVNICO** na temo Zima. Likovna dela, ki bodo nastala na delavnici, bodo prav tako na ogled v muzejskih prostorih.

Lepo vabljeni, da si ogledate tudi obe naši **STALNI RAZSTAVI: CERKLJANSKA SKOZI STOLETJA** in **PUST JE KRIV!** Pripoved o cerkljanskih laufarjih.

Urnik muzeja:

torek–petek: 9–15, sobota–nedelja: 10–13 in 14–18*, zaprto: 1. januar. *V času od 21. do 27. decembra velja urnik, ki je naveden ob razstavi rokodelskega društva.